

drodzenie

www.polonia.org.ua

ПОЛЬСЬКЕ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЕ ТОВАРИСТВО
POLSKIE KULTURALNO-OŚWIATOWE TOWARZYSTWO

Zadanie realizowane w ramach zlecenia przez Kancelarię Senatu RP zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2011 r. dzięki pomocy Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Реалізація проекту здійснюється за підтримки Сенату Польщі та Фонду „Pomoc Polakom na Wschodzie”

ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA

Свято Конституції Речі Посполитої

Конституція Речі Посполитої 3 травня 1791 була першою в Європі, в сучасному розумінні цього поняття. Основний закон встановлював устрій Речі Посполитої згідно з ідеями Просвітництва, зміцнював виконавчу владу, впроваджував принципи спадковості престолу, розширював права міщан, послаблював позиції магнатів; скасував поділ на Коронну Польщу і Литву. Головними творцями Конституції були король Станіслав Август Понятовський, І. Потоцький, Г. Коллонтай. Конституція втратила чинність після Тарговицької конфедерації та збройної інтервенції Росії.

Конституція 3 травня 1791 року мала стати відповіддю на внутрішню і міжнародну ситуацію. На той час Річ Посполита була однією з найбільших країн Європи.

Конституція 3 травня вплинула на подальші демократичні рухи у світі. Після втрати Польщею незалежності та поневолення, яке тривало 123 роки, саме конституція 3 травня нагадувала про боротьбу за польську свободу.

Święto Konstytucji 3 Maja

Конституція 3 Мая, була другою на світі, а першою в Європі ustawą zasadniczą. Uchwalona na Sejmie Czteroletnim w 1791 roku przez stronnictwo patriotyczne jako rezultat kompromisu ze stronnictwem królewskim, była wynikiem dążeń do naprawy stosunków wewnętrznych w Rzeczypospolitej po I rozbiórce, ustalając podstawy ustroju nowożytnego w Polsce.

Próba przeprowadzenia reform została przekreślona już w połowie 1792 roku. Przyczyniła się do tego Targowica i wkroczenie wojsk rosyjskich do Rzeczypospolitej. Konstytucja 3 Maja była wielkim osiągnięciem narodu chcącego zachować niezależność państwową, zabezpieczała możliwość rozwoju gospodarczego i politycznego kraju.

21 березня Верховна Рада України ухвалила рішення про відзначення на державному рівні 120-річчя від дня народження видатного польського письменника єврейського походження, уродженця Дрогобича Бруно Шульца. Доповідачем з цього питання був Володимир Яворівський, який назвав письменника з польсько-українського пограниччя «великим учнем Франца Кафки» та зазначив, що Україна теж повинна гордитися тим, що така талановита людина творила і нашу культуру.

Ініціатором вшанування Шульца на державному рівні виступило посольство Республіки Польща в Україні.

Rada Najwyższa Ukrainy przyjęła uchwałę w sprawie uczczenia przypadającej w tym roku 120. rocznicy urodzin pisarza Brunona Schulza.

W projekcie uchwały zaznaczono, że 120. rocznicy narodzin i 70. rocznicy śmierci Schulza powinny towarzyszyć wydarzenia kulturalne pod patronatem ukraińskiego rządu, że jest to ważne „nie tylko ze względu na upamiętnienie na szczeblu państwowym postaci Brunona Schulza, lecz też będzie sprzyjać wzmacnieniu przyjaznych stosunków między Polską a Ukrainą”. Autorzy uchwały proponują sfinansowanie audycji radiowych i telewizyjnych poświęconych twórczości pisarza, wydanie znaczka pocztowego oraz otwarcie muzeum w Drohobyczu, rodzinnym mieście Schulza.

Рік 2012 оголошено роком Януша Корчака, Юзефа Ігнація Крашевського та Ксьондза Петра Скарги

Таке рішення ухвалив Сейм Республіки Польща, враховуючи видатні заслуги цих осіб перед польським народом.

Януш Корчак (Генрік Гольдшміт, 1878-1942) – одна із найбільш відомих і вражаючих постатей сучасної педагогіки, яскрава і різнобічна особистість з широкими інтересами, високим почуттям громадянськості, великою любов'ю до дітей. Він, лікар за професією, був журналістом, письменником і педагогом за покликанням.

Здається, немає в світі людини, яка б не знала про жертовний подвиг вихователя, який пішов на жакливу смерть заради дітей і разом з дітьми. Цей вчинок польського педагога – найвищий прояв любові до дітей, підтримки в найважчі хвилини їхнього такого короткого життя. Цьому передувала

щоденна багаторічна праця в дитячих таборах, в «Будинку сиріт», інтернаті «Наш будинок», створених ним у Варшаві, де знайшли притулок діти вулиці – обездолені, важковиховані, які мало кому були потрібні в цьому житті. З лікаря-педіатра Януш Корчак виростає в талановитого педагога, чуйного вихователя і старшого товариша дітей.

Юзеф Ігнацій Крашевський народився 28 липня 1812 року в Варшаві – польський письменник, публіцист, видавець, історик, філософ, видатний польський та український громадський і політичний діяч, найплідніший автор в історії польської літератури. Його літературна спадщина налічує близько 600 томів ро-

манів, повістей, поетичних і драматичних творів, а також робіт з етнографії, фольклористики, публіцистичних і літературно-критичних статей.

Скарга Петро (1536-1612) – польський теолог і письменник-полеміст, проповідник і діяч контрреформаційного руху. У січні 1552 р. Скарга вступив до Краківського університету. У 1554 р. здобув ступінь бакалавра і став ректором Варшавської парафіяльної школи. У 1560-62 жив у Відні. Повер-

нувшись у 1563 р., був проповідником у Львівському кафедральному соборі. Протягом 1569-71 рр. Скарга перебував у Римі, де вступив до ордену єзуїтів. З 1573 був проповідником у костьолі св. Яна у Вільно. Доводив необхідність об'єднання православної і католицької церков. У 1588 став придворним проповідником короля Сигізмунда III. Прагнув припинити шляхетську сваволу і обмежити утиски селян.

Rok 2012 Rokiem Korczaka, Kraszewskiego i ks. Skargi

Sejm RP ustanowił rok 2012 Rokiem Janusza Korczaka, Józefa Ignacego Kraszewskiego i ks. Piotra Skargi. Trzy uchwały w tej sprawie przygotowała sejmowa Komisja Kultury i Środków Przekazu, a za ich przyjęciem posłowie zagłosowali niemal jednomyślnie.

Z wnioskiem do komisji kultury o ustanowienie roku 2012 Rokiem Janusza Korczaka wystąpił rzecznik praw dziecka Marek Michalak. Janusz Korczak, właściwie Henryk Goldszmit (1878-1942), był działaczem na rzecz praw dziecka, pedagogiem, lekarzem, autorem książek dla dzieci, w tym „Króla Macjusia Pierwszego” oraz współtwórcą i dyrektorem Domu Sierot dla dzieci żydowskich w Warszawie, który istniał do 1942 roku. W przyszłym roku przypada 100. rocznica założenia przez niego sierocińca i mija 70 lat od jego śmierci w obozie zagłady w Treblince. Uchwałę o uchwaleniu jego roku posłowie przyjęły bez głosu sprzeciwu.

W 2012 roku także przypada 200. rocznica urodzin Kraszewskiego,

najplodniejszego polskiego pisarza, autora 232 powieści, w tym 144 powieści społecznych, obyczajowych i ludowych oraz 88 historycznych, z których najbardziej znana jest „Stara baśń”. Jego imponujący dorobek literacki wywarł trwały wpływ na kulturę i literaturę polską oraz twórczość współczesnych mu i późniejszych pokoleń Polaków – napisano w uzasadnieniu.

W tym roku przypada czterechsetna rocznica śmierci kapłana, który dzielnie, słowem i czynem, zabiegał o szacunek dla Ojczyzny i lepszy byt dla rodaków. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w uznaniu Jego zasług, postanawia oddać hołd ks. Piotrowi Skardze. Parlamentarzyści w swej uchwale zwracają również uwagę na to, iż kaznodzieja ten „zapisal się na kartach historii jako czołowy polski przedstawiciel kontrreformacji, filantrop oraz ten, który w trosce o Ojczyznę miał odwagę nazwać po imieniu polskie przywary. Nawoływał do zmian postaw rządzących, do reform, by nie dopuścić Rzeczypospolitej do upadku.

В Україні створено партію поляків, установчий з'їзд якої відбувся ще у вересні минулого року. Наразі нове політичне об'єднання готує документи для реєстрації у Мін'юсті.

Нова партія окреслюється як християнсько-демократична, основною метою якої є захист інтересів громадян України польського походження, їх бізнесової діяльності та сприяння європейській інтеграції України. Участь в установчому з'їзді взяло 120 осіб. Зібрання провадив голова Союзу Поляків України Станіслав Костецький, в президії були голови зі Львова, Житомира, Дніпропетровська, Харкова та Хмельницького. Очіпники польських осередків у своїх виступах проаналізували свою діяльність та висловились за створення партії.

Генеральним секретарем ППУ був обраний Станіслав Костецький, також обрано керівництво нової партії. Процедура реєстрації партії ускладнюється ще й тим, що потрібно зібрати щонайменше 10 тисяч підписів її прихильників. Як підраховали лідери новоствореної партії, в Україні може мешкати до трьох мільйонів громадян польського походження.

12-14 квітня у Варшаві відбувалися дві події, пов'язані з медициною: XXXVII З'їзд польських терапевтів і XI Загальнопольська науково-практична конференція «Нові методи лікування внутрішніх хвороб – ІНТЕРІЯ 2012». До участі у загальних заходах були запрошені члени Полонійного об'єднання лікарів Бердянська: Микола Бондарев (лікар Кабінету медичної допомоги при римсько-католицькій парафії), Василь Фойняк (директор Бердянського медичного коледжу) та голова Об'єднання – Ольга Бондарева, яка виступила з доповіддю щодо сучасних методів лікування бронхіальної астми.

Під час З'їзду видатні лікарі-експерти ознайомили колег з важливими для повсякденної практики інноваціями у лікуванні кардіологічних, ревматологічних, пульмонологічних, гастроентерологічних, нефрологічних, гематологічних, інфекційних хвороб тощо. Крім того відбулися семінари-тренінги, що стосувались кардіографії, ендокринології, а також міжнародного медичного права.

Na Ukrainie powstała Partia Polaków. Jeszcze we wrześniu ubiegłego roku odbył się Zjazd założycielski. Zebranie poprowadził prezes związku Polaków Ukrainy Stanisław Kostecki, a w prezydium zasiadli prezesi Lwowa, Żytomierza, Dniepropietrowska, Charkowa i Chmielnickiego. Liderzy poszczególnych ośrodków w swych wypowiedziach przybliżyli swoją działalność i odnieśli się do stworzenia partii. Po intensywnych obradach przyjęto statut i program nowej partii. Sekretarzem generalnym PPU został wybrany Stanisław Kostecki, wybrano też władze nowej partii. Jako główne cele działalności PPU Stanisław Kostecki określił polityczną bronię interesów obywateli Ukrainy polskiego pochodzenia, ich działalności biznesowej i wspieranie europejskiej integracji Ukrainy. Nowa partia określa się jako chrześcijańsko-demokratyczna.

Zo rejestracji potrzeba co najmniej 10 000 podpisów jej zwolenników. Według nieoficjalnych danych, na Ukrainie może zamieszkiwać do 3 mln osób polskiego pochodzenia.

W połowie kwietnia członkowie Polonijnego Koła Lekarzy uczestniczyli w XXXVII Zjeździe Towarzystwa Internistów Polskich i XI Krajowej Konferencji Szkoleniowej „Postępy w chorobach wewnętrznych - INTERNA 2012”, które się odbywały tradycyjnie w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie.

Podczas Zjazdu wybitni eksperci przedstawili istotne dla codziennej praktyki nowości w kardiologii, pneumonologii, gastroenterologii, endokrynologii, diabetologii, nefrologii, reumatologii, hematologii i chorobach zakaźnych. Ponadto odbyły się warsztaty dotyczące elektrokardiografii, chorób tarczycy i prawa medycznego. Zostały też wręczone doroczne nagrody za najlepsze publikacje w „Polskim Archiwum Medycyny Wewnętrznej”.